

پیشنهاد لازم

روابط فرهنگی = قانون فولبرایت

امروز بار دیگر دنیا در آستانه یک جنگ مخفوف و وحشتناک قرار گرفته که اگر روزی برانور چنون و خودسری زمامداران شروع شود چنان لضمی ای تمدن بشر وارد خواهد آورد که باین زودیها قابل ترمیم و اصلاح نخواهد بود. سوء تفاهمات، عدم آشنائی بفکر و روح یکدیگر و نبودن انس والفت و روح برادری ویگانگی باعث شده است که نطفه اختلافات بسته شده و هر روز در محیط بدینی و بد خواهی رشد و نمو کند و دنیا را بابودن اینهمه وسائل را حتی واستفاده از مظاهر طبیعت که علوم و صنایع جدید در دسترس بشر قرار داده بصورت جهنم سوزانی درآورد که همه را در التهاب و وحشت انداخته و راحتی را بر عوم مردم حرام کرده است.

در چین دوره ومحیطی است که متکرین وزعمای قوم بفکر چاره اساسی کار افتاده و برای آشنائی مردم جهان از حال یکدیگر بسط امور فرهنگی را توصیه میکنند.

سازمان ملل متحد یک قسمت مهم و اساسی از فعالیتهای خود را در برقراری صلح از طریق اجرای روابط فرهنگی بوسیله سازمان تربیتی، علمی و فرهنگی ملل متحد بنام دیونسکو، دنبال میکنند. مردم در جنگ اخیر لطمات و خدمات ناشیه از جنگ را بچشم خود دیدند و برای اینکه یکبار دیگر آتش مرگ در دنیا مشتمل نشود متجاوzaز پنجاه کشور جهان دعوت سازمان ملل متحد را پذیرفته و آنچه میتوانند در اجرای این فکر مشغول ابراز فعالیت میباشند وهم اکنون که این سطور نوشته میشود نمایندگان پنجاه و یک کشور از جمله ایران طبق تصویبی که سال گذشته در پاریس اتخاذ شد در شهر فیورانس در ایتالیا اجتماع

کرده و بکار مشغولند.

صدمایت جنک اخیر ملت امریکا بر آن واداشته است که علاوه بر اقدامات دیگری که مشابه با اقدامات سایر کشورها میکند مازاد کالاهای خود را که در هر کشور باقی مانده و قابل تبدیل بدولار نیست صرف امور فرهنگی نماید تابعی انهدام افراد بشر و آثار تمدن صرف زنده کردن روح و فکر مردم شده و در ترویج روح برادری و نوع دوستی عامل مؤثری باشد.

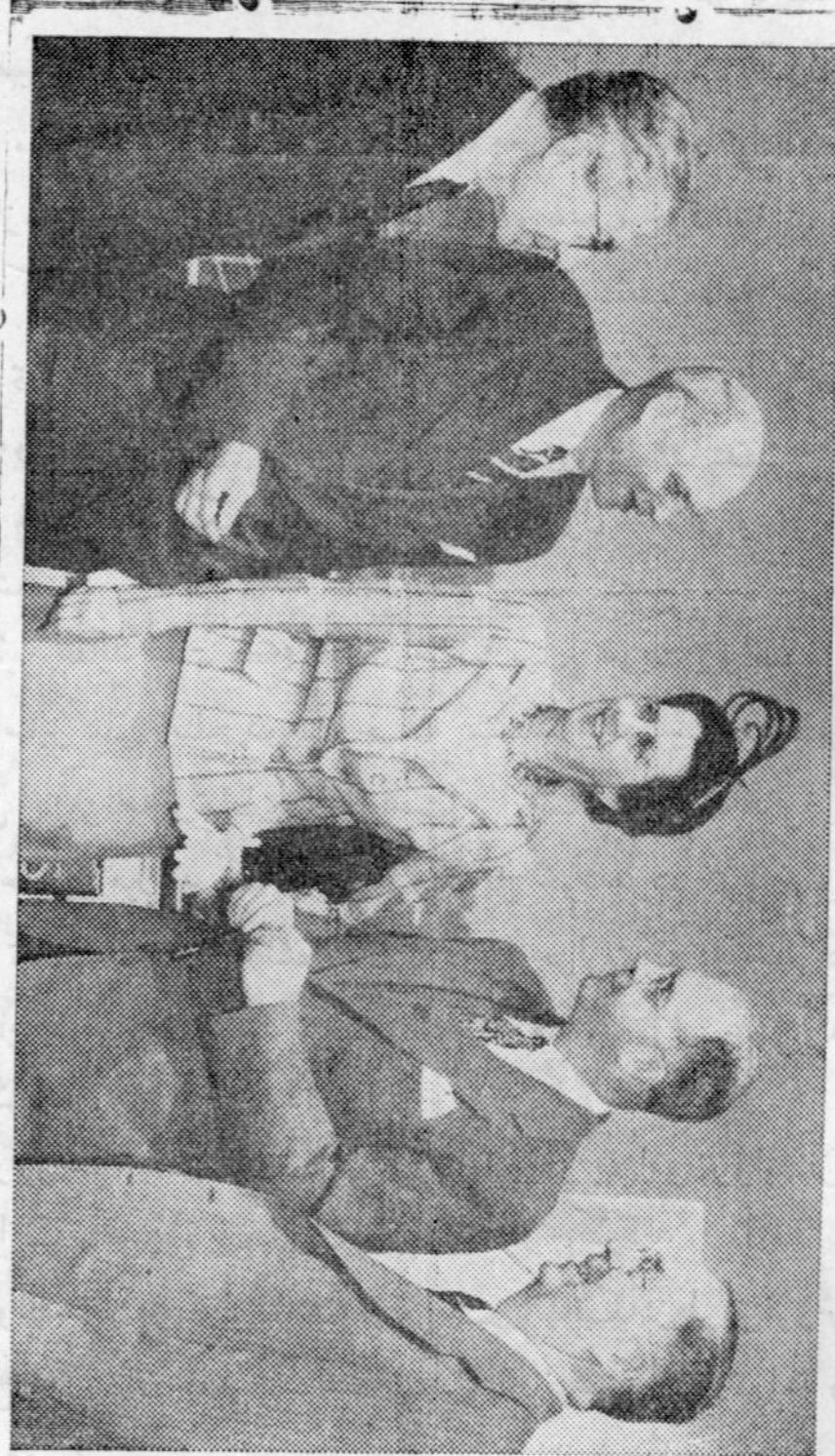
در سال ۱۹۴۴ سناتور ویلیام فولبرایت که یکی از دانشمندان امریکائی است تحت تأثیر الهامات معنوی تمایلات ملت امریکا لایحه‌ای تنظیم و پیشنهاد کرد دائیر براینکه وجوهی که در تبعیجه فروش مازاد اموال امریکا از قبیل اتو مویل حیپ ولباس، مواد شیمیائی و غیره بدست می‌آید در راه امور فرهنگی و تعلیم و تربیت مصرف شود. تصمیم دولت امریکا بدولت ایران رسماً ابلاغ گردید و روز پنجشنبه دهم شهریور ۱۳۲۸ مطابق با اول ستمبر ۱۹۴۹ در وزارت امور خارجه ایران موافقنامه‌ای که در ذیل از نظر خوانندگان ارجمند خواهد گذشت امضاء شد.

نشریه سفارت کبرا ای امریکا در تهران که آن روز منتشر شد در این باره چنین نوشت:

اهمی امریکا بعد از جنک احساس کردند که قسمت اعظم مردم جهان از خونریزی خسته و بیزار شده و خواهان صلح دائمی هستند و نیز باین نکته بی بر دند که هیچ عامل ویامرجعی بهتر و ویژه‌تر از دانشجویان و علماء نمی‌تواند در تامین این منظور مؤثر باشد.

دانشجویان می‌توانند ارکان صلح جهان را بر پایه‌های فهم و دانش خود استوار سازند و تبادل دانشجو بین کشورهای جهان مطمئن ترین وسیله‌ای است که با آن می‌توان ملل مختلف را بسیکدیگر نزدیک ساخت و بین آنها تفاهمنا بیجاد کرد زیرا دانشجویان اکثر آپیشو اوهدی قوم خود هستند البته رادیو فیلم که از جمله وسائل اطارات سلطنتی مهم بین المللی است هم برای آشناساختن ملل بحال بکند بگر بسیار مؤثر می‌باشند ولی تأثیر

هیئت نهایت گان اعز امی امریکا در پنجاهین چلسه کنفرانس عهودی یونیکو در فلورانس

آنها محدود بزمان و مکان است در صورتی که دانشجو یا نیکه در دانشگاه‌های مملل دیگری تحصیل می‌کنند و با مردم آن سامان آمیزش دارند و اخلاق و اطراز عمومی را مشاهد، و مطالعه می‌کنند سالها معرف روحیه افراد آن کشور خواهند بود. سازمان مملل متعدد در اجرای منظور و هدف خود توفيق نخواهد یافت مگر وقتی که ممل عضو آن زبان یکدیگر را بفهمند. کلیه سازمانها و دستگاه‌های اداری را کندخواهد بود مگر وقتی که ارکان آن بر پایه‌های مقاصد و عقایدی که مورد قبول عامه است بنا شده باشد. بهترین قوانین ممکن است مضر ولا محاله بی فایده باشد مگر وقتی که مبتنی بر اصول اخلاقی و عفو و اغماض و بشردوستی باشد.

با این باز عقاید است که دولت امریکا برای تقویت روابط فرهنگی بین ملت خود و سایر ملل صلح دوست جهان پیشقدم شده است. منظور کلی امریکا در اجرای این برنامه ارتباط بین المللی است زیرا اینکهونه برنامه‌های فرهنگی در صورتی بشر حقیقی می‌رسد که با علاقه و تمایل خود مردم ترویج و حمایت شود بلوه باز تربیت می‌توان بدانشجویان با ذوق و حرارت که در خانواده‌های فقیر و کشورهای کوچک فراوانند فرصت داد که به مقام و منزلت علمی که شایسته آن هستند حائز گردند.

در همان روز جرائد مختلف تهران نیز مطالبی در پیرامون روابط فرهنگی بطور کلی و روابط فرهنگی بین ایران و امریکا درج گردند.

با امضاء موافقنامه مربوط بقانون فولبرایت ریالهایی که از طریق فروش مازاد کالاهای امریکائی در ایران جمع شده است بصرهای فرهنگی ذیل خواهد رسید:

- ۱ - تامین هزینه تحصیل و تحقیق و تدریس و سایر اقدامات فرهنگی اتباع امریکا در مدارس و موسسات عالی فرهنگی ایران.

- ۲ - تامین هزینه تحصیل و تحقیق و تدریس و سایر اقدامات فرهنگی اتباع ایران در مدارس و موسسات عالی امریکائی در کشورهایی که مصرف ریال در

آنچایی مانع باشد از قبیل کشورهای مجاور ایران
 ۳ - تامین هزینه زمین و برگشتن اتباع ایران بامریکا(فقط تامرز امریکا)
 برای تحصیل و تحقیق و تدریس در موسسات عالی فرهنگی آن کشور و
 از این قبیل .

اینک متون موافقت نامه

متون موافقت نامه دولت شاهنشاهی ایران و دولت کشورهای امریکا متحده راجع
 باستفاده از جوهری که دولت امریکا زماندار اموال خود در ایران بدست آورده است:
 نظر باینکه دولت شاهنشاهی ایران و دولت کشورهای متحده امریکا
 مایلند بواسیله بسط مبادله علوم و فریحه حرفة از طریق روابط فرهنگی روح
 حسن تفاهم متقابل را بین مردم ایران و امریکا توسعه دهند و با توجه به بند ۳۶
 (ب) از قانون مازاد اموال امریکا مورخ ۱۹۴۴ و مواد اصلاحی آن که در
 هفتاد و نهمین دوره کنگره امریکا زیر شماره (۵۸۴) قانون عمومی تصویب شده
 و بوزیر امور خارجه امریکا اختیار میدهد که برای استفاده از پولهای رائج یا
 اعتبارات رائجی که از فروش مازاد اموال امریکا در کشورهای خارجی حاصل
 شده و موافقت نامه برای مصرف آن وجه در قسمت امور فرهنگی با هریک
 از کشورهای مزبور منعقد کند و نظر باینکه وجوهی را که در مقابل بهای اموال
 مازاد جنگی بپول رائج دولت شاهنشاهی ایران تحصیل شده است بمصرف مبادله
 علوم و فریحه حرفة از طریق روابط فرهنگی میرسد بنابراین بترتیب زیر
 موافقت نمودند :

ماده اول

کمیونی بنام کمیون امریکائی جهت مبادله فرهنگی بین ایران و امریکا
 (که از این بعد فقط بنام کمیون نامیده میشود) تأسیس میگردد و کمیون مزبور
 را دولت شاهنشاهی و دولت کشورهای متحده امریکا بر سمت شناخته و به نظر

تسهیل اجرای برنامه فرهنگی از وجوه یا اعتباراتی که طبق بند ۳۲ (ب) از قانون مازاد اموال امریکا مورخ ۱۹۴۴ و مواد اصلاحی آن تامین می‌شود بموجب این موافقت نامه استفاده خواهد نمود.

کمیسیون نامبرده نسبت به موارد مذکور در زیر تابع مقررات قوانین داخلی و محلی کشورهای متحده امریکا که مربوط باستفاده و مصرف وجهی که بمنظور مصروفه در این موافقت نامه است نیباشد و این وجهه و اعتبارات در ایران از زمانی که نسبت با اموال دولتی شکانه بشود بر خوردار خواهد بود.

وجهی را که دولت امریکا طبق این موافقت نامه و شرائط محدود بتهای تصریح شده در زیر اختصاص داده است از طرف کمیسیون مزبور یا بوسیله دیگری که بعد از موافقت دولت شاهنشاهی ایران و دولت کشورهای متحده امریکا واقع گردد برای مصارف زیر تخصیص داده می‌شود:

۱ - تامین هزینه تحصیل و تحقیق و تعلیم و سایر اقدامات تعلیم و تربیتی اتباع ایران در مدارس و موسسات عالی فرهنگی امریکا واقع در مناطق خارج از ایالات متحده امریکا و اراضی ها وائی و آلاسکا و جزایر آلاسکا و پورتوریکو و جزائر ورجین و یا اتباع دولت کشورهای متحده امریکا در مدارس و موسسات عالی فرهنگی ایران.

این تامین هزینه شامل مخارج مسافرت- تحصیل- توقف و همچنین سایر مخارج متفرقه که مربوط به تحصیل است می‌باشد.

۲ - تهیه وسیله حمل و نقل برای اتباع ایران که مایلند در مدارس و موسسات عالی فرهنگی امریکا واقع در ایالات کشورهای متحده امریکا - هاوائی - آلاسکا - جزایر آلاسکا - پورتوریکو و جزایر ورجین تحصیل نمایند بشرط آنکه حضور آنها در آن مدارس و موسسات تعلیم و تربیتی مانع حضور اتباع امریکا نباشد.

ماده دوم

بمنظور پیشرفت مقاصد فوق الذ کر کمیسیون میتواند با رعایت مقررات این

موافقت نامه کلیه اقدامات لازمه را برای عملی کردن برنامه ایکه در موافقت نامه پیش یینی شده است مجری دارد از جمله :

- ۱ - بخزانه دار کمیون یا شخص دیگری که کمیون تعیین نماید اجازه داده میشود در بانک ملی ایران حساب باز کرده و از آن استفاده نماید، انتصاب خزانه دار یا شخص دیگری که تعیین میشود با موافقت وزیر امور خارجه امریکا خواهد بود
- ۲ - کمیون اجازه پرداخت و ابداء وجوه برای منظوری که در این موافقت نامه مصرح است صادر خواهد نمود

۳ - تنظیم و تصویب و اجرای برنامه ها طبق منظور مندرجہ در قسمت (ب) قانون اصلاح شده مازاد اموال امریکا مورخ ۱۹۴۴

۴ - توصیه دانشجویان ، استادان و اهل تحقیق و تبع که در ایران مقیم هستند و همچنین موسسات ایرانی که طبق قانون اصلاح شده مازاد اموال امریکا مورخ ۱۹۴۴ صلاحیت شرکت در برنامه را دارند بهشت مدیره کمک هزینه تحصیلی خارجی که در قانون نامبرده پیش یینی شده است .

۵ - توصیه و پیشنهاد شرایط انتخاب اشخاصی که از اجرای این برنامه استفاده خواهند نمود بهشت مدیره فوق الذکر در صورتی که این شرایط برای رسید به مقاصد و منظور کمیون مفید و ضروری تشخیص داده شود

۶ - فراهم ساختن وسیله رسیدگی بمحاسبات کمیون در فوایل معینه طبق دستور باز رسانی که از طرف وزیر امور خارجه امریکا انتخاب میشوند .

۷ - استخدام یک نفر مدیر عامل و اعضاء اداری و دفتری و تعیین و پرداخت حقوق و دستمزد آنان .

ماده سوم

کلیه مصارف تعهدات و مسئولیتهای مالی که کمیون میتواند بنماید در حدود بردجه ایست که از طرف امور خارجه کشورهای متحده امریکا طبق مقرر اراتی که

میتواند وضع نماید تصویب کردیده .

ماده چهارم

کمیسیون مرکب خواهد بود از شش عضو که سه نفر آنها از اتباع ایران و سه نفر دیگر از اتباع کشورهای متحده امریکا و مدت ماموریت آنها یکسال میباشد و در انقضای مدت قابل انتخاب خواهد بود، ریاست افتخاری آن بهده سفیر کبیر امریکا یا جانشین او در ایران خواهد بود و میتواند بصلاح دید خود اعضا امریکائی را اعزل و نصب کند و در موقع تساوی آراء برای توصیل اکثریت رای او قاطع خواهد بود اعضای ایرانی را وزارت فرهنگ ایران تعیین و معرفی خواهد کرد. کمیسیون می تواند مختار جی را که اعضاء برای حضور در جلسات متحمل فیشوند کار سازی نماید . در موقع بلا تصدی شدن محل هریک از اعضاء کمیسیون بعلت انتقال یا استعفاء یا سبب دیگر جانشین آن بهمان طریقی که عضو قبلی تعین شده است تعین می گردد .

ماده پنجم

کمیسیون برای حسن جریان کار مقرر اتی وضع و کمیسیونهای فرعی که ضرورت دارد تشکیل خواهد داد .

ماده ششم

هر سال گزارش‌های بسته و راهنمایی وزیر امور خارجه کشورهای متحده امریکا راجع به عملیات و اقدامات کمیسیون وزارت امور خارجه ایران و وزیر امور خارجه امریکا فرستاده خواهد شد.

ماده هفتم

محل اداره مرکزی کمیسیون در تهران خواهد بود ولی جلسات کمیسیون یا کمیته های آن ممکن است در محلهای دیگری که کمیسیون تعیین خواهد کرد منعقد گردد و عملیات هریک از اعضاء و کارمندان کمیسیون مربوطه ای که کمیسیون تصویب کند اجرا خواهد گردید .

ماده هشتم

دولت امریکا در ظرف سی روز از تاریخ امضای موافقت نامه حسابی برابر بیلیون ریال بول رایج ایران در بانک ملی ایران بحساب کمیسیون می‌سپارد و این وجوه در اختیار کمیسیون منظور مصر خواهد در این موافقتنامه خواهد بود وزیر امور خارجه امریکا برای مختار جی که کمیسیون اجازه میدهد وجوهی را که بریال بیانک سپرده شده ویا بعداً سپرده خواهد شد بنابعدودی که در ماده (۳) قید گردیده بمصرف بر ساند.

ماده نهم

مقصود از وزیر امور خارجه کشورهای متعدد آمریکا که در این موافقت نامه ذکر شده وزیر امور خارجه کشورهای متعدد امریکا یا یک صاحب منصب یا کارمند دولت آمریکا است که از جانب وی بدین سمت تعیین گردد

ماده دهم

این موافقت نامه را با تبادل یاداشتهای سیاسی بین دولت شاهنشاهی ایران و دولت کشورهای امریکا میتوان اصلاح کرد.

ماده یازدهم

دولت شاهنشاهی ایران و دولت کشورهای متعدد امریکا کمال سعی و کوشش را در تسهیل اجرای این موافقت نامه و حل مسائل که میکنست ضمن عمل آن تولید شود معمول خواهند داشت.

ماده دوازدهم

این موافقت نامه پس از امضاء بموقع اجرا کذارده میشود امضاء کننده گان زیر به وجب اختیاری که از طرف دولت متبوع خوددارند این موافقت نامه را که در دونسخه بفارسی و انگلیسی تنظیم شده است در تاریخ پنجشنبه دهم شهریور یکهزار و سیصد و ویست و هشت (۱۳۲۸) شمسی در تهران امضاء نمودند

از طرف دولت شاهنشاهی ایران علی اصغر حکمت وزیر امور خارجه، جان و ایل سفیر کمیر از طرف دولت کشورهای متعدد آمریکا پیشنهاد می‌کند.

متتجاوز از پنج سال است که تصمیم دولت امریکا برای ایران ابلاغ شده و بسیاری از کشورها که وضع مشابه کشور مارا داشته اند از همان ابتدا شروع باستفاده کرده اند و متتجاوز از ده ماه است که موافقنامه بامضاء رسیده ولی هنوز قدم مهم و اساسی در طریق استفاده از آن برداشته نشده است.

همانطور که از مفاد نشریه سفارت امریکا و روح موافقت نامه مستفاد می‌شود دانشجویان ایران و امریکا باید از تمهیلاتی که این قانون در اختیار آنها گذاشته استفاده کرده در طریق ارتباط دنیای جدید و قدیم و دو تهدیف در خشان که یکی بر تهدیف بزرگ دنیا شناخته شده و دیگری فرزندبر و مندمدن جدید است قدمهای اساسی بردارند. از اینجهه توجه قانون در درجه اول بدانشگاههای ایران و امریکا خواهد بود در ایران دو دانشگاه یکی در تهران و یکی در تبریز دائر است که برای حسن استفاده این دو دانشگاه پیشنهاد می‌شود رئیس این دو دانشگاه عضویت کمیونی را که ماده چهارم موافقنامه پیشنهاد کرده احرار از نمایند (رئیس دانشگاه تهران فعلاً خوشبختاً عضو کمیون هستند) و نظر باینکه بر ساقیم الاز طرف دولت ایران وزارت فرهنگ کشور شاهنشاهی مقام صلاحیت دارای است که باید اینکو نه روابط و اقدامات معینه فرهنگی را نشویق و هدایت کند طبیعتاً رئیس اداره کل تعلمات عالیه و روابط فرهنگی ایران با کشورهای خارجه نیز با صلاحیت ترین عضوی خواهد بود که شایسته است از طرف دولت ایران وزارت فرهنگ ایران در کمیون عضو باشد. در کمیون فعلی متاسفانه از طرف وزارت فرهنگ عضوی شرکت ندار و معلوم نیست چطور در یک موضوع فرهنگی و کاریکه بعده وزارت فرهنگ متحول شده است این قصور بعمل آمده است در هر حال امید است پیشنهاد مادر مور داعضاء مورد توجه واقع شده و در انتخابات جدید که چندماه دیگر از طرف وزارت فرهنگ بعمل خواهد آمد رعایت شود تا

این‌که بیش از این استفاده از این قانون مفید بعده تعویق نیفتند و از نمرات آن دو ملت ایران و امریکا بر خوددار شوند، ضمناً لازم است یاد آور شود که بر اثر تند کردن مکرر دانشجویان دانشگاه تبریز و علاقه‌نمای استادان شورای دانشکده ادبیات در جلسه‌ای خیر با تفاوت از اعتماد می‌گیرد. شنبه‌ای عضویت در ریاست دانشگاه تبریز در کمیسیون فولبرایت در انتخابات جدید اتخاذ کرد که به مقام وزارت متبوع تقدیم و توجه آن وزارت را باین موضوع اساسی جلب نماید.

امید است بانو جهی که مبذول خواهند فرمود اقدامات لازم در این زمینه بعمل آمده و بزودی از نتایج آن دانشجویان دانشگاه تهران و تبریز و استادان و دانشمندان دو کشور و در نتیجه دو ملت فرهنگ دوست ایران و امریکا بهره‌مند گردند و در پرتو صلح و آرامش که آزر روی همگی ماست دنیا بیتوان در طریق ترقی و تعالی و موقبتهای علمی پیشرفت‌های مهمی نائل شود.

دانشور و معلم انگلیسی دانشکده ادبیات تبریز

وجه مصدری

یکنوع فعل در فارسی موجود است که می‌توان آنرا وجه مصدری نامید و بكمک افعال شناسن، باستان، توستان، بارستان با مصدری از مصادر افعال صرف می‌شود: تو این شناخت نیارست دید، بایست رفتن.

این مصادر از قدمی بصورت مرخم و غیر مرخم آورده عیشده‌چنانکه در مثالهای فوق ملاحظه شد.

بدین آلت و عقل و دای و دوان دو فرزند مارا کنون باد و خیل از حیث معنی نیز وجه مصدری دو قسم است: یکی آنکه فاعل معینی ندارد: توان شناخت یک لحظه در شما ایل مرد	ستود آفرینشده را کی توان بباید شدن تا در اردیل که تا کجا شرمنده است بایگاه علوم دوم آنکه شخص معین است: اگر نیستی از جهان نامید	بدین آلت و عقل و دای و دوان دو فرزند مارا کنون باد و خیل از حیث معنی نیز وجه مصدری دو قسم است: یکی آنکه فاعل معینی ندارد: توان شناخت یک لحظه در شما ایل مرد
--	---	--

امروزه بچای مصدر در قسم دوم عیقه‌های فعل مضارع آن بکار می‌رود و می‌گوییم: با پدر بروم، نمی‌توانم بگویم. نا.